

5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunda bazı değişiklikler yapılmasına dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 7 . 6 . 1973 - Sayı : 14557)

No.
1737

Kabul tarihi
30 . 5 . 1973

MADDE 1. — 5539 sayılı Kanunun 2, 3, 4, 9, 15, 19, 20 nci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 2. — Karayolları Genel Müdürlüğünün görevleri şunlardır :

A) Bu kanunda tarif olunan otoyol, Devlet ve il yolları ağına giren yol güzergâhlarını ve bunların değişikliklerini hazırlayıp, imar mevzuatı kapsamına giren yerlerde imar ve iskân Bakanlığının onayına sunmak, imar mevzuatı kapsamı dışında kalan yerlerde doğrudan doğruya tâyin ve tespit etmek, hazırlayacağı programlar uyarınca yol ve köprüleri inşa ve ıslâh etmek, onarmak ve emniyetle kullanılmalarını sağlayacak şekilde sürekli bakım altında bulundurmak ve bu konularda gerekli eğitim yapmak,

B) Bütün yol ağlarının inşası, onarımı, bakımı ve diğer hususlar hakkında teknik esaslarla vasıf ve şartları tespit etmek,

C) Yolların kullanılmasına, teknik emniyet ve korunmasına ait esas ve kaideleri tespit etmek, yürütmek ve uygun göreceği yol işaretlerini tesis etmek,

D) Bu maddede sayılan işler için lüzumlu harita, etüt ve proje işlerini yapmak ve yaptırmak,

E) Genel Müdürlüğün çalışmalarına ait bilgileri toplamak, basmak, yayınlamak,

F) Yolların yapım, ıslâh, onarım ve bakımına, emniyetle işlemesine gerekli garaj ve atelyeleri, makine ve malzeme ambarları ile depolarını, servis ve akaryakıt tesislerini, laboratuvarları, deneme istasyonlarını, tarihî yol ağlarına ait köprü ve diğer bütün yan tesisleri, yol boyu inkişafı ve ağaçlandırılması için lüzumlu fidanlıkları, dinlenme yerlerini, bakım ve trafik emniyetini sağlayacak bina ve lejmanları, verici telsiz istasyonları ile gerekli muhabere şebekelerini, Genel Müdürlüğün görevlerinin daha verimli şekilde yönetimine yarayacak diğer her türlü sosyal tesisleri, hazırlayacağı ve hazırlatacağı plân ve projelerine göre yapmak, yaptırmak, onarmak, donatmak, işletmek, kiralamak ve bakımlarını sağlamak,

G) Bu maddede belirtilen görevlerin yapılabilmesi için lüzumlu her türlü alât, edevat, taşıt ve makineler ile donatımlarını, bunların işletilmesi ve onarılması için gerekli bütün malzemeyi seçmek, sağlamak, gerekenleri imâl etmek veya ettirmek, depo etmek, onarmak, gerekli ambar, atelye ve tesisleri donatmak ve işletmek,

H) Genel Müdürlüğün görevleri içinde bulunan işlerin yapılması, trafik akımının emniyetle ve kolaylıkla sağlanması için gerekli (arazi dâhil) her türlü binalı ve binasız taşınmaz malları kâmlaştırmak, satınalmak, kiralamak, kanunlarına göre geçici olarak işgal etmek,

I) Otoyol, Devlet ve il yolları ile ilgili diğer kanunların tahmil ettiği işleri yapmak.

Madde 3. — Bu kanunda yazılı işler Genel Müdür tarafından yürütülür. Genel Müdür bu işleri yetki ve sorumluluklarıyla birlikte kısmen veya tamamen Genel Müdür yardımcısına, daire başkanlarına, Genel Müdürlüğe bağlı müstakil ünite âmirlerine, bölge müdürlerine ve bunların yardımcısına yaptırabilir.

Ancak bu husus Genel Müdürün sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

Madde 4. — Karayolları Genel Müdürlüğü; Genel Müdürün idaresi altında üç Genel Müdür Yardımcısı ve beş müşavir ile,

Merkezde :

Otoyolları Dairesi Başkanlığı,
Etüt ve Proje Dairesi Başkanlığı,
Yapım Dairesi Başkanlığı,
Bakım Dairesi Başkanlığı,
Köprüler Dairesi Başkanlığı,
Makine ve İkmâl Dairesi Başkanlığı,
Plân ve Proje Dairesi Başkanlığı,
İdari İşler Dairesi Başkanlığı,
Personel Dairesi Başkanlığı,
Denetim Kurulu Başkanlığı,
Hukuk Müşavirliği,
Savunma Sekreterliği,
Organizasyon ve Metod Müdürlüğü,
Saymanlık Müdürlüğünden,

Taşrada :

Bölge müdürlükleri, Otoyollar müdürlükleri ile Makine ve İkmâl Grup şefliklerinden,
Teşekkül eder.

Madde 9. — Genel Müdürün teklifi üzerine, Karayolları Genel Müdürlüğünün merkez ve taşra kuruluşlarını, hizmetin gerektirdiği şekilde düzenlemeye ve taşra kuruluşlarının yerlerini ve sınırlarını tespit etmeye Bayındırlık Bakanı yetkilidir.

IV - Yol ağları

Madde 15. — Karayolları Genel Müdürlüğüne ait yollar 3 sınıfa ayrılmıştır :

A) Otoyollar,

B) Devlet yolları,

C) İl yolları,

A) Otoyollar : Üzerinde erişme kontrolünün uygulandığı Devlet yollarıdır.

Genel olarak otoyollar ücretlidir. Bunlardan alınacak ücretin tespiti ve zarurî hallerde ücretsiz olması uygun görülen kesimlerinin tayıni Karayolları Genel Müdürünün teklifi üzerine Bayındırlık Bakanına aittir.

B) Devlet yolları : Önemli bölge ve il merkezlerini deniz, hava ve demiryolu istasyon, iskele, liman ve alanlarını birbirine bağlayan birinci derecede anayollarıdır.

C) İl yolları : Bir il sınırı içinde ikinci derece önemi haiz olan ve şehir, kasaba, ilçe ve bucak gibi bellibaşlı merkezleri birbirlerine ve il merkezine ve komşu illerdeki yakın ilçe merkezlerine, Devlet yollarına, demiryolu istasyonlarına, limanlara, hava alanlarına ve kamu ihtiyacının gerektirdiği diğer yerlere bağlayan yollarıdır.

Bu üç sınıfa ait yol ağları kamu yararı, Millî Savunma ihtiyaçları ve bu ağların gelişmesine tesir eden ekonomik âmiller gözönünde tutulmak suretiyle Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından tespit ve Bayındırlık Bakanlığı Yüksek Fen Kurulunca incelendikten sonra, Bayındırlık Bakanının onayı halinde uygulanır. Düzeltmeler, değiştirmeler ve eklemeler de aynı usule bağlı olarak yapılır.

V - Gelirler

Madde 19. — Karayolları Genel Müdürlüğünün gelirleri şunlardır :

1. Devlet bütçesinden yapılacak yardımlar,
2. Her türlü bağışlar ve diğer çeşitli gelirler,
3. Faizler,
4. Lüzumu kalmayan veya hurdalaşan yol makine ve atelyeleriyle eşyasının ve taşınmaz malların satışlarından elde edilen gelirler,
5. Müteahhitlere sözleşmeleri gereğince verilecek malzeme, alât, edavat, depo, arazi ve sairenin kira bedelleri,
6. Taahhütlerini kısmen veya tamamen yerine getirmeyen müteahhitlerden alınacak gecikme ve saire tazminatı ve müteahhitlerin irad kaydolunan teminat akçeleri,
7. Geçici ücretli olan yol, köprü ve tünellerin her çeşit gelirleri,
8. Akaryakıtlardan alınan gümrük resimleri.

Madde 20. — 19 ncu maddenin 7 numaralı bendinde yazılı gelirler, aynı mahiyetteki yol, köprü ve tünellerin yapım, bakım, onarım ve işletmesinde kullanılmak üzere bir taraftan Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde açılacak özel bir tertibe gelir, diğer taraftan da bütçe cetvellerinin ilgili projelerine Maliye Bakanlığınca ödenek kaydolunur. Bu ödenekten yılı içinde sarf edilmeyen kısmı ertesi yıla, yukarıdaki esaslar dairesinde, devren gelir ve ödenek kaydolunur.

MADDE 2. — 5539 sayılı Kanuna yeniden aşağıdaki 3 ek madde eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Karayolları Genel Müdürlüğü; Devlet Daire ve kuruluşları ile kamu tüzel kişileri, dernekler ve diğer kurum ve kuruluşlar tarafından vâki olacak görevler ile ilgili hizmet taleplerini, kendi imkânları nispetinde, yapılacak anlaşmalar esasları dâhilinde ve karşılıkları adı geçen kuruluşlarca veya dış yardımlardan karşılanmak şartıyla yerine getirmeye, ayrıca bu kanunda belirtilen yol ağlarının emniyeti bakımından yol giriş ve çıkışlarının düzenlenmesini sağlayacak konaklama tesisleri ve akaryakıt satış istasyonları gibi çeşitli tesislerin yapılmasına dair ilgililerin taleplerini, yukarıda belirtilen esaslara uygun olarak karşılamaya yetkilidir.

Bu suretle elde olunacak paranın gelir ve ödenek kaydı, bu işlerden önce de harcama yapabilme yetkisi, maddeler arası aktarma ve ödenekten harcanmayan kısmının ertesi yıla devrine ait esaslar Karayolları Genel Müdürlüğü Bütçe kanunlarında gösterilir.

EK MADDE 2. — Karayolları Genel Müdürlüğü; özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, zaruri hâllere münhasır olmak üzere, Bakanlar Kurulu kararıyla sözleşmeli yerli ve yabancı personel çalıştırabilir.

EK MADDE 3. — İl yolları ağına giren taşınmaz mallar, üzerindeki tesisler ile birlikte ilgili idareler tarafından Karayolları Genel Müdürlüğüne parasız olarak devir ve temlik olunur.

MADDE 3. — 5539 sayılı Kanununun 5, 6, 7, 14, 16, 17, 18, 24 ve 25 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
36	76	249	11	64	163
	92	526		67	336
37	101	22:35		69	476:480
	103	115:116,158, 159:162		70	491,520,525:526
	104	170,171,172:175			
	106	200,220,226:229			

I - Gerekeği 872 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 101 nci Birleşimine, 264 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 69 neu Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi İçişleri, İmar - İskân, Adalet, Bayındırlık ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici, Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/800